

Kapelmasteren

MEDLEMSBLAD FOR DANSK KAPELMESTERFORENING

Nov. 2004 Blad nr. 28

Læs i dette nummer:

Julegløg, side 1

De tunge drenge, side 2

Julegløg, side 5

Marilyn Mazur, side 6

Hans Erik Christiansen
pensioneres, side 7

Biblioteksafgift, side 7

Erling Kroner bigband,
side 8

Udlån af danske musik-
filer, side 8

Nyt ensemble i DR,
side 8

Spørgehjørnet, side 9

Musiklederuddannelsen,
side 10

Tjek din egen medlems-
side, side 11

Brevsprækken, side 12

Copy-Dan, side 12

Ny struktur på
kulturområdet, side 13

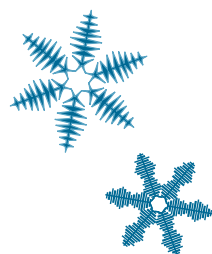
Nyt uddannelsesråd,
side 13

Ny formand for Radio-
og TV, side 13

Det historiske hjørne,
side 14

Foreningens adresser
m.m. side 15

Kort og godt, bagsiden

KOM
TIL
JULE
GLØGG

TIRSDAG D. 21.

DECEMBER KL. 16.00

I NYHAVNS FÆRGEKRO 1. SAL.

ALLE MEDLEMMER ER VELKOMNE.

UDDELING AF PRISER, QUIZ, ÆBLESKIVER,
UDLODNING AF EN DEJLIG JULESNAPS.

LÆS MERE OM ARRANGEMENTET PÅ SIDE 5 I

BLADET

De tunge drenge IV

ved Else Cornelius

En mand med et økologisk orkester

Det hele er Louis Armstrongs skyld. Ib Glindemann, som fyldte 70 år den 27. september, blev trompetist af at høre ham. I dag er han både komponist og leder af endnu et herligt swingband.

”Mit livs vendepunkt” hed en artikelserie i B.T. i 1955. Ib Glindemanns livs vendepunkt var en oktoberaften seks år før, fortalte den 21-årige jazztrompetist.

Louis Armstrong skulle spille i den totalt udsolgte KB-Hallen, og Ib fra fjerde-mellem havde ingen billet, men om aftenen tog han ”sin Cykle” og kørte derhen og stod udenfor under nogle åbne vinduer og hørte så meget, han kunne opfange. Han prøvede at komme ind ad bagindgangen, og han fortalte en kontrollør, at Armstrong ”repræsenterede alt det, der var noget værd” for ham, men blev sendt udenfor igen. Til sidst fik han blødgjort kontrolløren, og han fik lov at komme ind i salen de sidste ti minutter af koncerten. Der stod det klart for skoledrengen, at han skulle være trompetist, koste hvad det ville. Han havde aldrig så meget som rørt ved en trompet, men han var ikke i tvivl.

”Man havde fortalt mig, at jazzen var udtryk for et hektisk, unormalt liv,” forklarer han B.T.s Lasse Budtz, men Armstrongs spil overbeviste ham om, at det var det rene vrøvl. ”Hans musik var netop velafbalanceret og livsglad.”

De næste dage solgte unge Ib sit elskede modelflyvningsudstyr for 100 kr. Han fik 25 kr. af sin mor, og så kunne han købe en trompet, som en brandmand ville af med. ”Han spurgte mig, om jeg ikke ville prøve den, inden jeg købte, og jeg sagde selvfølgelig jo. Jeg udstødte nogle højt mystiske lyde på hornet og erklærede derefter, at den var god nok. Jeg tror nok, at brandmanden fik sig et billigt grin, da jeg var ude ad døren...”

Ib Glindemann fik sin realeksamen og kom i handelslære, fordi han skulle bestille noget fornuftigt, men han tog også undervisning, gik til optagelsesprøve på Musikkonservatoriet, kom ind i 1950 og gik der i fire år og spillede klassisk. Men allerede i skoletiden havde han startet sit første swingorkester. ”Det var et slags udvidet skoleorkester med Otto Brandenburg på guitar. Det var lidt forskelligt, hvor mange vi var, og jeg skældte altid ud på dem, der kom, over at de andre ikke kom, men vores mål var en stor swingorkesterbesætning på 16 mand. Det lød sikkert forfærdeligt, men vi havde det pragtfuldt og øvede også meget. Vi kunne sidde i timevis og arbejde med enkelte fraser.”

I 1956 fik Ib Glindemann dannet sit første opsigtsvækkende, professionelle 16 mands big band, som spillede i National Scala og hos Stig Lommer og rejste Danmark tyndt og gav koncerter. En ung, ukendt telefonistinde fra

Värmland, Monica Zetterlund, var vokalsolist hele den anden sæson, hvor undertegnede hørte hende og orkestret på Bygningen i Næstved og var ved at gå i gulvet. Monica Zetterlund var Ib Glindemanns opfindelse og kom til at klare sig rigtig godt senere i livet. Orkestret spillede også i Sverige, og det var ikke under luksuriøse forhold. Da Ib Glindemann blev kaldt i Byretten og skulle forklare, hvorfor han ikke havde krævet de lovpligtige skattepenge fra sine musikere, forsøgte han at forklare hvorfor.

”Jeg havde aldrig været i en retssal før, og min sagfører spærkede mig over benet for at få mig til at holde op, men jeg spurgte dommeren, om han nogensinde havde prøvet at stå i en mennesketom, myggebefængt svensk folkepark klokken halv et om natten? Og skulle holde tolv en halv procent tilbage fra musikere, der ikke havde haft noget at lave i tre uger? Dommeren holdt masken, selv om dommerfuldmægtigen lå flad af grin, og jeg blev selvfølgelig dømt til at betale. Det er svært at blande almenmenneskelige mekanismer ind i det, vi laver.”

Orkestret levede til 1960, hvor Ib Glindemann måtte nedlægge det. Han kom med i Niels Rothenborgs orkester i Cirkusrevyen som trompetist og arrangør, og det var sjovt nok at arbejde sammen med Bodil Udsen og Birgitte Reimer, Preben Neergaard og Buster Larsen, men han var begyndt at skrive filmmusik og ville hellere det.

”Så lagde jeg trompeten på hylden. Jeg gav Gorm Hovaldt den som honorar for en koncert. Der er desværre det med trompetisternes embouchure, at man skal holde den ved lige. Man siger, at hvis du ikke gør det, er der godt nok ingen, der kan høre det den første dag, men den

*Ikke giver stort big-band stil og fart
- jo, her er med på moden.
Enhver slags rytme får som stort
mindst 14 stamp med to den. JundStens*

anden dag kan du selv, den tredje dag kan din sidemand, den fjerde dag kan kapelmesteren, og den femte dag kan publikum. Jeg har været på besøg hos Knud Hovaldt og spist en god middag, men så snart vi sad ved kaffen, sad Knud med sin trompet og fortalte historier og truttede på skift. "Vi skal jo spille Petrusjka i morgen!" sagde han. Trompeten er et udsat instrument. Der var meget med bajere og smarte bemærkninger mellem trompetisterne den gang, men det var en reaktion på et stort nervepres. Trompetisten har 87 takters pause, og så pludselig skal han spille

en solo, alle kan høre.

Det gik rigtig godt med at skrive filmmusik, og jeg købte en gård på Horsenseggen og ville koncentrere mig om det. Men Horsens Byorkester havde ligget stille i mange år og ville gerne bygges op igen, og jeg blev orkesterleder. Det blev et godt orkester, som spillede mange koncerter og havde fremragende solister. Emil Gilels! Hans Hotter! Vi fik Carlo Zecchi som dirigent, og Horsens Byorkester spillede i Odd Fellow Palæet med ham og fik fine anmeldelser. Men så – den sædvanlige historie – ville kommunen hellere bruge pengene på

noget andet. I dag tror jeg ikke, det ville være gået ud over sådant et godt orkester, men vi var foregangsmand, for tidligt ude.

Niels-Jørgen Kaiser var lige blevet chef for Danmarks Radios Underholdningsafdeling. Han kom fra Skole-TV, hvor vi havde lavet en serie sammen, og han spurgte, om jeg ville lave et nyt radio-danseorkester. I dag er det Radioens Big Band. Jeg sagde ja og byggede det op og var der i fire år og fik lov at bestemme, hvad der skulle spilles og hvordan. Så kom der så mange producere og programsekretærer til, og der skulle pludselig være røde tråde i programmerne, og jeg følte, jeg blev puffet ud. Det er jeg ikke god til.

Så i stedet for skrev jeg mere og mere, og det gør jeg stadig. Filmmusik, underlægningsmusik "på forskud", library music. Et stort skib sejler ud af havnen, et fly letter, musiksekvenser, som filmfolkene kan hente. I gamle dage var det venstrehåndsarbejde, men nu er der meget konkurrence om det. Det meste af det, jeg har skrevet, er spillet ind her i København, og nu komponerer jeg til mit eget orkester. Det er ikke orkestreret, jeg lever af nu, tværtimod, men kompositionen, royalties helt tilbage fra 1960erne. Desværre er der også bureaukratiske problemer med det. Jeg skal betale arbejdsmarkedsbidrag som komponist, fordi jeg har dannet et orkester igen. Landsskatteretten har talt. Jeg har en virksomhed, siger de. Jeg har prøvet at forklare, at vi er nogle gutter, der går ud og spiller en gang imellem, og jeg skaber beskæftigelse og humør og livsglæde, men det gælder ikke.

Det er ikke blevet nemmere af, at vi har skiftet regering. Før fik vi transportstøtte på en nem og praktisk måde gennem en dygtig dame, som simpelthen sendte en

check. Så blev transportstøtten fjernet, og bagefter kom den igen, fordi det ikke gik uden den. Nu skal vi sende ansøgninger ind, og så kommer der et svar som det, jeg lige har fået fra Kunststyrelsen. "Vi mangler stadig at modtage dokumentation for det kunstneriske niveau," står der, så jeg skal sende dem en CD! Og det var os, der ikke skulle have smagsdommere mere..

Ib Glindemann sidder på femte sal i Valby Medborgerhus og drikker danskvand og venter på musikerne, som skal til prøve. En gang blev han og hans folk smidt ud fra det ene øvelokale efter det andet, fordi lyden var for høj for naboerne. Nu er det ikke problemet mere. Der er pensionisttræf i underetagen, og damerne hilser henrykte på "hr. Glindemann" på trappen. Orkestret har flere store koncerter forude, Århus Festuge, Lyngby Kulturturnat, Vejle Musikhus, jazzklubber og lukkede arrangementer. I de ti år, det "nye" orkester har eksisteret, er interessen for det vokset støt.

"Der var en masse mennesker, der blev ved med at sige, at jeg skulle starte igen, og til sidst tænkte jeg: Nu er du 60 år, Ib, og hvis du ikke gør det nu, er det for sent! Mange af de gamle gutter var stadig aktive, og alle musikere kender nogen, og nu er vi en gruppe, hvor nogle få er i 70erne og flere er omkring 25, samlet om en fællesnævner: musikken. Det første halve år troede jeg ikke på, at det kunne komme til at lyde godt, men pludselig, i løbet af nogle uger, vendte det, så vi kunne spille ting, vi ikke kunne spille før. Mange af de unge er vokset kolossalt som musikere. Nu har vi omkring 20 engagementer om året, og det er selvfølgelig ikke helt nok, for 30 var bedre. Men det er ved at vende, og vi har i hvert fald succes hver gang,

meget succes. Og hvis der er 800 mennesker, som står op af begejstring i Middelfart, er der snart 8000, som har hørt, at det var godt.

Det sjoveste er at spille for mennesker, som kommer for at høre vores musik, for der bliver ping-pong mellem dem og orkestret. Det kan godt være lidt træls at spille til en kongres, som skal have lidt dansemusik efter midt dagen. Folk har siddet i møde fra klokken ni om morgenen og konerne har været op og ned ad Strøget hele dagen, og de spiser middag med vin og lange taler, og vi er sat til at spille 22.30 og er parat og linet op. Så kommer der en mand og siger, at der går nok en lille halv time endnu, men vi kommer først i gang over midnat og skal være færdige klokken et, og alle mine planer med tonearter og temposkift må vi droppe. Men så alligevel – ud af 500 trætte kongresdeltagere er der måske 70, der kan lide vores musik, og det er dem, vi spiller for.

Jeg er en gammel romantiker, og jeg betragter den swingmusik, vi spiller, som klassisk musik. De ældre tilhørere elsker den, men når den bliver spillet rigtigt, rammer den også ind - bang - hos helt unge mennesker. De er ikke vant til den slags musik, men pludselig ser de os og hører lyden. De gamle swing-orkestre, jeg prøver at efterligne, skabt af Tommy Dorsey, Harry James, Stan Kenton, Glenn Miller, havde hver sin stilart og hver sin måde at frasere på. De orkestre spillede, som de spillede, mens vi må bygge trommesættet om fra nummer til nummer og ændre farven på orkestrets klang.

Jeg vil også have, at vi skal se ud, som da de orkestre eksisterede. Vi har hvide smoking-jakker og sorte bukser og et rødt bandstand, hvor der står I.G. For nylig

i Middelfart var det så drønende varmt, og nogle af de unge musikere spurgte, om det var nødvendigt med jakker. Det kan ikke diskuteres. Ikke noget med tørretumbler skjorter her. Jeg ser orkestret forfra og kan se det signal, vi sender ud, når vi ser ordentlige ud. Det hedder respekt for publikum."

Ib Glindemann fyldte 70 år den 27. september. Han er stadig "på arbejde" døgnet rundt, skriver, arrangerer og organiserer. "I nat drømte jeg, at en af saxofonisterne, som ellers er sådant et ordensmenneske, havde smidt mappen med noderne væk."

Ib er flyttet til Langeland og bor i et pragtfuldt hus på landet, hvor der er arbejdsro. Han har planer om at skrive videre på den symfoni, han fik opført en gang i 1962 i Tivoli. Den er tilegnet Kim Malthe Bruun, den unge frihedskæmper, hvis afskedsbrev gjorde et stærkt indtryk på Ib Glindemann. Han skrev den i Darmstadt-perioden, og den var i højeste grad utrendy, men musikerne, der spillede den, fandt den meget smuk.

Ind imellem kan han godt blive deprimeret over tingenes tilstand. Han oplever, at tilhørerne labber hans "økologiske, akustiske" orkestermusik med de mange nuancer i sig, men når de sætter sig ind i bilen efter koncerten, kører bilradioen med "dunk, dunk", og sådan lyder det næste dag på værkstedet eller i frisørsalonen, hvor de arbejder. Den musik, han kan lide, har ikke mange chancer på radiokanalerne. Men han har sit swingband, og han har det godt med det, og han er rask, og han har besluttet sig for at tage livet, som det kommer. "Der er jo ikke andet at gøre..."

**Foreningen
inviterer hermed
til julegløgg og æbleskiver**

tirsdag d. 21. december kl. 16.00

på Restaurant Færgeskroen,
Nyhavn 5, på 1. sal.

Restauranten ligger lige ved ankeret på Kongens Nytorv.

Vi håber, rigtig mange medlemmer
– gerne med ledsager – vil troppe op til dette
hyggelige julearrangement, så vi alle får muligheden
for at ønske hinanden en glædelig jul og
få os en hyggelig kollegial snak.

Der vil blive overrakt priser, der vil være en lille quiz,
hvor den heldige vinder en flaske dejlig julesnaps.

For at vi kan vide, hvor mange æbleskiver vi skal bage,
bedes I tilmelde jer hos sekretæren
allersenenest 15. december.

I kan sende en mail (bheister@post.tele.dk) eller en fax
(35384754) eller ringe (tlf. 35384758) til sekretæren
for at melde jer til. På forhånd tak.

**På
gensyn
tirsdag d.21.12.04 kl.16.00
i Nyhavns Færgeskro.**

Marilyn Mazur - fylder 50

og vil nu i særlig grad koncentrere sig om rollen som kapelmester

af Kjeld Frandsen

"Marilyn Mazur har igennem hele sit musikerskab bibeholdt sin fulde originalitet og er en kilde til inspiration for såvel landsmænd som -kvinde. Omkring hendes kompositioner og musikerskab ligger en egen dybt personlig tone og frodighed."

Der var ingen grund til at gå i rette med denne motivation, som professor, cellist og priskomite-medlem Morten Zeuthen gav, da han i september tildelte den ene af årets to Edition Wilhelm Hansen komponistpriser – på 50.000 kroner - til Marilyn Mazur. For god ordens skyld skal det siges, at Anders Koppel modtog den anden, og at pianisten Sigurd Barrett ved samme lejlighed modtog forlagets nyindstiftede formidlingspris på 25.000 kroner.

Alt sammen glædeligt og velfortjent, omend de kompositoriske færdigheder vel altid har stået lidt i skyggen af de evner, som Marilyn Mazur har som slagtpøjs-spiller. Men der skal ikke herske tvivl om, at hun udviser den samme originalitet og farverigdom, hvad enten hun er skabende eller udøvende eller – som regel – begge dele på én gang. I hvert kunne man ved priskoncerten høre ensemblet Mad Cows Sing fremføre hendes "Ny flugt over fjeldet", som var en raffineret nyorkestrering af den "Flugten over fjeldet" som for 20 år siden var et af slagnumrene for den progressive jazzgruppe, Mazur-Markussen 4.

Om kort tid fylder Marilyn Mazur 50 år. Og her er det nærliggende at hente et citat fra en gammel Osvald Helmuth

viser: "Det er ikke til at se det, hvis man ikke lige ve' det". Hendes sceniske fremtoning er fortsat lige så dansende, lysende, underfundig og overumplende, som den altid har været, og visionerne og kreativiteten er mere end intakt. I hvert fald har Marilyn Mazur mange planer for det kommende år, hvor hun i særlig grad vil koncentrere sig om rollen som kapelmester.

Marilyn Mazur er født den 18. januar 1955 i New York - moderen var polsk og faderen sort amerikaner. Siden seksårsalderen har hun været bosat i Danmark, hvor hun altid har følt sig hjemme, og hvor hun relativt tidligt fik afstukket retningen for sin musikalske karriere. Hun modtog klassisk klaverundervisning, men begyndte også at danse, og det var som danser, hun med The Creative Dance Theatre i en meget ung alder kom til at optræde på de europæiske scener. Men også slagtpøjet havde hendes store interesse. Hun tog en uddannelse ved Det Kongelige Danske Musikonservatorium, og som en

opfindsom og virtuos musiker på alskens slagtpøjsinstrumenter begyndte hun fra slutningen af 70'erne at markere sig på den danske scene.

Hun blev for alvor synlig som medlem af trommeslageren Alex Riels fusions-gruppe, Six Winds, og fra 1982 gjaldt det hendes eget store og meget originale kvindeorkester, Primi Band, samt den førømtalte kvartet med saxofonisten Uffe Markussen. I 1983 modtog hun Ben Webster Prisen, og to år senere medvirkede hun ved indspilningen af Palle Mikkelborgs værk »Aura«, tilegnet den amerikanske trompetist og jazzlegende, Miles Davis. Han var selv hovedsolist, og kort efter engagerede han den danske slagtpøjs-spiller til sin gruppe. Det blev til en række verdensturneer, men ind imellem fik hun også tid til samarbejde med såvel danske som internationale musikere, heriblandt prominente jazzkunstnere som orkesterlederen Gil Evans og saxofonisten Wayne Shorter.

I 1989 besluttede Marilyn Mazur at forlade Miles Davis for at koncentrere sig om sine egne projekter. Og det blev først og fremmest til gruppen Future Song, et internationalt stjernehold, hvor Marilyn Mazur som udgangspunkt

blev sekunderet af et par andre bemærkelsesværdige musikkvinder, nemlig den amerikanske sangerinde Aina Kemanis og den kroatisk pianist Elvira Plenar. Samme år modtog Marilyn Mazur de danske jazzjournalister hæderpris, JASA-Prisen, og senere er det blevet til en del andre hædersbevisninger – med kulmination i 2001, da hun som den første og eneste skandinaver blev tildelt den prestigefyldte Jazzpar Prize på 200.000 kroner. Ved den lejlighed kunne man selvfølgelig opleve Future Song, samt Marilyn Mazurs andet hjerte barn, Percussion Paradise, der omfatter tre andre danske slagøjkskvinder, Birgit Løkke Larsen, Lisbeth Diers og Benita Hastrup, samt den svenske sangerinde Josefine Cronholm.

Udover den omtalte komponistpris blev september 2004 også måneden, hvor Marilyn Mazur udgav en ny og aldeles fremragende CD med Future Song. Udover de tre kvinder, Mazur, Kemanis og Plenar, består gruppen nu af de to nordmænd, guitaristen Eivind Aarset og trommeslageren Audun Kleive, samt af saxofonisten Hans Ulrik og kapelmesterens ægtemand, bassisten Klavs Hovman. Udgivelsen gav en relativt sjælden lejlighed til at høre gruppen live, og i JazzHuset Vognporten leverede holdet en forrygende koncert med alle de facetter, der tilsammen opfylder Marilyn Mazurs visioner om et åbent, levende og farverigt musikunivers – inklusive masser af fascinerende og energi-skabende slagøjksklange.

Som sagt har Marilyn Mazur ikke tænkt sig at nedtone sine aktiviteter, når hun runder de 50. Tværtimod. Ganske vist tager hun orlov fra en del af sine – gennem mange år - primære beskæftigelser, nemlig at turnere verden rundt med den norske saxofonist Jan Garbarek. Nu vil hun nemlig koncentrere sig om egne projekter. Det bliver til mere Percussion Paradise og Future Song, men også andre spændende konstellationer er i støbeskeen.

Og den evigunge musikkenner, der altid synes aldeles uimponeret af egen kunstnerisk formåen og stjernestatus, vil selvfølgelig også få tid til lidt hjemmeliv i Avedøre med Klavs og deres nu 14-årige søn, Fabian.

Pensionering

Lørdag den 24. juli fyldte musikdirigent Hans Erik Christiansen, Prinsens Livregiment Musikkorps i Skive, 62 år.

Det betyder at Forsvarets ældste tjenestemand går på pension. Musikdirigenten er den sidste med afvigende afgangsalder end den nu for alle gældende 60 år. Det er samtidig den sidste langtidsansatte musikdirigent ved Forsvaret der efter ca. 150 år forsvinder. Afløseren vil blive åremålsansat.

Hans Erik Christiansen blev ansat som musikdirigent for Prinsens Livregiments Musikkorps i 1980, og var før det musikalsk leder af Søværnets Tamburkorps i 15 år. Han aftjente sin værnepligt ved daværende Fynske Livregiments Musikkorps, og uddannede sig derefter til statsprøvet musikpædagog i basun og musikledelse ved Det Kgl. Danske Musikkon-

servatorium i København suppleret med studier i musik og filosofi ved Århus Universitet.

Hans Erik Christiansen har gennem sin lange karriere dirigeret flere tusinde koncerter - både civile og militære - herunder også ved royale bryllupper, jubilæer og fødselsdage. Han har ligeledes været militærmusikalsk rådgiver ved udvælgelsen af Dr. Margrethes Jubilæumsmarch, Prins Joachims March og i år 2004 Prinsesse Alexandramarch. Musikdirigent Hans Erik Christiansen blev i 2003 tildelt Fortjenstmedaljen i sølv.

Fik du biblioteksafgift i år ?

Biblioteksafgiften er en kulturstøtte bevilget af Folketinget. Den fordeles af Biblioteksstyrelsen som støtte til forfattere og andre, hvis bøger står på Danmarks folke- og skolebiblioteker.

Er du udøvende kunstner (forfatter, oversætter, komponist, illustratør, billedkunstner) så kan du søge om at få del i biblioteksafgiften for bøger og lydbøger eller et af de to rådighedsbeløb for plader og bånd m.v.

Meld dig til Biblioteksstyrelsen inden 1. december, hvis du ikke allerede er tilmeldt.

Tilmelding skal ske på et særligt skema, som du kan rekvirere hos: Biblioteksstyrelsen, Biblioteksafgiften, Nyhavn 31 E, 1051 København K.

Tlf: 33 73 33 22 Fax: 33 73 33 21
mail: bia@bs.dk BH

En jazzkapelmesternyhed!

af Erling Kroner

Beijbom Kroner Big Band stopper med udgangen af dette år. Lars Beijbom vil ikke mere, efter mange års frustrationer med de svenske bevilgende myndigheder og problemerne med, at vor støtte fra Kunststyrelsen blev skåret ned med 50% fra 200.000 til 100.000 i år, pga den manglende svenske støtte (man syntes ikke Danmark skulle betale for svenskerne i et dansk-svensk orkester).

Vor seneste cd *Tango for Bad People* udkom i foråret og vi spillede en forrygende koncert på Statens Museum for Kunst d. 2. juli. Ugen efter trak Lars sig fra bandet. Uden Lars Beijbom kan der jo ikke være et Beijbom Kroner Big Band, så derfor lukker det ned efter vores sidste koncerter her i efteråret.

Imidlertid har musikerne vredet armen om på ryggen af mig og pålagt mig at føre bandet videre i mit navn. En utrolig opbakning! Så nu har vi ansøgt Kunststyrelsen om midler til at føre specialensemblet videre i mit navn som

Erling Kroner New Music Orchestra og med (næsten) ren dansk besætning. Vort pladeselskab, Sweet Silence Record Company, er interesseret i at lave en opfølger til *Tango for Bad People* med det nye band til foråret, så hvis vi får rimelige midler fra Kunststyrelsen, kan vi ligefrem komme styrket ud af denne situation.

Vi regner med "Verdenspremiere" i begyndelsen af 2005.

Uden Lars' musik er der pludselig plads til 50% ny musik. Niels Gerhardt overtager pladsen som chefarrangør og vore intentioner er netop at bringe ny musik, ikke bare fra Gerhardt, men fra andre musikere i bandet og udefra, ind i vort repertoire.

Vi vil også prøve, qua Django d'Or prisen, at få bandet til udlandet.

Du kan læse mere på vor hjemmeside
<http://kroner-music.dk/ekbb>

Nyt ensemble i Danmarks Radio

Om få uger begynder Morten Ryelund prøvearbejdet med et helt nyt orkester - DRUngdoms-Ensemble - DRUE.

DRUE kan betragtes som en instrumental pendant til Radiopigekoret og vil i første omgang kun bestå af strygere. Ideen til DRUE er udsprunget af de seneste års megen fokus på fødekæ-

deproblemerne i det danske musikliv og forhåbningen er, at ensemblet vil udvikle sig til et frodigt miljø for unge talentfulde klassiske musikere.

DRUEs officielle debutkoncert vil finde sted i januar 2005.

Læs mere i Kapelmesterens forårsblad.

Udlån af Danske Musikfiler på Folkebiblioteker

Under sloganet "Lån og lyt - let og lovligt!" kan 100 danske folkebiblioteker nu tilbyde deres brugere at hente, låne og lytte til musik hjemmefra deres egen computer, hvis de er registrerede som lånere på et af de biblioteker, der har anmeldt sig ordningen. Det er gratis at downloade musik fra Bibliotekernes Netmusik, som den nye service hedder, i en eller syv dage ad gangen.

Musikken, der stilles til rådighed, er i princippet al dansk og danskproduceret musik, som Statsbiblioteket gennem en årrække har arbejdet med at digitalisere. Der er ca. 35.000 numre til rådighed, og flere kommer løbende til.

Det nye tilbud er led i udmøntningen af Kulturministeriets handlingsplan "Liv i musikken", der er en aftale mellem brancheforeningen Phonofile og bibliotekerne. Ordningen skal blandt andet være med til at bekæmpe ulovlig kopiering af musikfiler og støttes med fire millioner kroner fra Kulturministeriet.

www.bibliotekernesnetmusik.dk
BH

Peter Ettrup Larsen spørger

Navn: Morten Ryelund

Alder: 33 år

Uddannelse: Diplomeksamen i violin fra DKDM, dirigentstudier i Skt. Petersborg.

Aktuel beskæftigelse: Diverse freelance opgaver samt forberedelse af et nyt ungdomssymfoni-orkester i DR-regi.

Hvorfor og hvordan blev du dirigent?

Det startede vel egentlig i gymnasietiden, hvor jeg begyndte at tage dirigenttimer hos Bue Lund Nielsen, der var dirigent for Sønderjysk Amateursymfoniorkester, hvor jeg selv spillede violin. På et tidspunkt skulle vi så opføre Sommer i Tyrol på gymnasiet. Min musiklærer bad mig øve lidt med orkestret, og inden jeg fik set mig om, stod jeg for hele den musikalske ledelse. Da blev jeg for alvor bidt, og da jeg senere som violinstuderende på DKDM af nogle medstuderende blev opfordret til at være med til at starte et strygeorkester, blev det rigtig alvor. Orkestret vi startede hed Københavns Yngre Strygere, populært kaldet KYS, og det er i dag et travlt og særdeles velfungerende orkester.

Hvis du ikke var blevet dirigent, hvad var du så blevet?

Ja, så var jeg jo nok blevet violinist. Under hele min studietid som violinstuderende havde jeg imidlertid et noget ambivalent forhold til violinen, for i virkeligheden ville jeg jo hellere dirigere. I dag, hvor jeg lever af at dirigere, har jeg til gengæld fået et langt bedre forhold til violinspillet, og selvom jeg ikke får øvet hver dag, er violinen bestemt ikke lagt på hylden. Jeg spiller bl.a. i Tolkien Ensemblet, der har specialiseret sig i at opføre komponisten Caspar Reiff's musik til digtene i Ringenes Herre. Caspar Reiff er den eneste komponist i verden, der har fået tilladelse af The Tolkien Estate til at sætte disse digte til musik. Foreløbig har vi indspillet tre cd'er med denne musik.

Hvad er din bedste oplevelse som dirigent?

Tja, det er jo lidt svært at vælge fra, men min første symfonikoncert står stadig for mig som noget helt specielt. Det var simpelthen kæmpe stort hele vejen igennem. Koncerten var med KUSO (Københavns Ungdoms Symfoniorkester) og vi spillede Tjaikovskijs 6. samt Beethovens violinkoncert med Johannes Søb som solist i Tivolis koncertsal. Det var vildt, men det gik, og det føltes så stort, at jeg ikke tror, jeg kan opleve noget, der overgår den følelse. Det var en helt speciel oplevelse.

Hvad er din værste oplevelse som dirigent?

Den mest pinlige var nok da jeg som ung dirigent i 1996 havde koncert med Stockholm Sinfonietta. Ved generalprøven var der ganske meget pres på, fordi prøvetiden var blevet beskåret, og fordi jeg i det hele taget var mærket af "udebane-nerver". Midt i det hele ringede en mobiltelefon. Alle kiggede rundt. Ingen tog den. Alle ventede og irritationen begyndte at melde sig. Til sidst vendte jeg mig om mod salen og fik øje på min rygsæk, der ringede så kraftigt, at den nærmest blinkede. Jeg måtte gå de tunge skridt ned i salen og slukke den. Men selvom det var forfærdelig pinligt, tog de fleste af musikerne det med et smil.

Du er netop blevet tilknyttet Orkesterefterskolen. Hvad består dit arbejde i der?

Orkesterefterskolen er en helt ny skole, der netop er startet her efter sommerferien. Foruden de lovpligtige fag vil skolens elever modtage individuel instrumentalundervisning, horelære-, teoriundervisning samt få mulighed for at spille i et symfonisk ensemble. Det bliver min opgave at lede dette orkester. Skolen består fra starten af 27 elever. Vi får til huse i den netop lukkede Holstebro Højskoles bygninger, så det bliver rigtig spændende at være med til at puste sådan et pionerprojekt i gang.

Hvor ser du dig selv i 2010?

Det ved jeg ikke, og det er jeg også meget glad for. Jeg håber bare, at nogle af de projekter jeg p.t. har i støbeskeen vil lykkes, men dybest set er jeg glad for ikke at kunne spå.

The Missing Link?

Nyt om dirigentuddannelserne
af Inger Allan

For efterhånden en del år siden forsvandt først **Musiklederuddannelsen**, og senere den efterfølgende **Kor- og Ensemblelederuddannelse** ud af konservatoriernes studieplaner og -retninger, hvorefter der kun stod **AM** (Almen Musiklærer) uddannelserne og overbygnings (solist) uddannelserne tilbage i form af **Kordirektions- og Orkesterdirektionsuddannelsen** tilbage som muligheder, hvis man ønskede at dygtiggøre sig som dirigent

Kun ved Nordjysk Musikkonservatorium i Aalborg har man nu i en årrække kæmpet en heroisk kamp for at holde fast i en uddannelse, der minder en del om den tidligere musiklederuddannelse.

AM-uddannelsen, der tilmed også gled ud af systemet på enkelte af landets konservatorier, rummer en del undervisning i direktionsteknik samt kor- og ensembleledelse; men uddannelsen er baseret på at kvalificere folk til at kunne varetage begynderundervisning, og fagtrængslen, ikke mindst på hovedfagsområderne, er endog meget stor.

Såvel Orkester- som kordirigentuddannelsen er overbygningsuddannelser, dvs. en slags solistklasse, hvis sigte er de professionelle ensembler. Der optages kun ganske få på disse uddannelser, og den førstnævnte findes faktisk kun ved Det Kgl. Danske Musik-konservatorium i København.

Og hvad så med alt det i mellem begynderniveauet og det topprofessionelle?

Der er en verden til forskel på at skulle instruere/lede en lille begynder sammenspilsgruppe (måske oven i købet ens egen) og et 100-mands professionelt orkester, eller for den sags skyld et toptrimmet kammerkor eller bigband.

Og mellem de yderpunkter ligger der så både de virkelig gode og de knapt så rutinerede amatørkor og -ensembler bestående af folk i alle aldre og af meget forskellig musikalsk observans, samt de kor og ensembler, der ligger i gråzonen mellem amatør og professionel, det semiprofessionelle område.

Hertil kommer så de specielle krav der stilles, når man skal lede ensembler med børn og unge, hvad enten der er tale om kor eller orkestre. Mig bekendt er der i konservatorieregi ikke hidtil uddannet børneorkesterledere herhjemme, hvilket ellers ville være en oplagt ide i disse tider, hvor man virkelig er opmærksom på sammenhængene i musikopdragelse/-udvikling i hele fødekædedebatten

Jeg skal skynde mig at sige, at ideen ikke er min, men kommer fra foreningens egen formand, og jeg kan kun hilse den velkommen.

Grundene til at uddannelserne, der netop sigtede på dette store "midterfelt" gled ud af konservatorieregi er flere.

Her skal kun nævnes, at konservatorierne igennem en længere årrække var udsat for konstante besparelser, og netop disse uddannelser er kostbare, bl.a. fordi de i deres daværende opbygning var meget ressourcekrævende, især på praktiksiden (øveensembler o. lign.)

På den anden side har de vist deres værd, også i forhold til det professionelle musikliv ved at være en slags mellemstation for

nogle af dem, der senere blev (klassiske) professionelle dirigenter, eksempelvis Giordano Bellincampi, Thomas Dausgaard, Morten Schuldt Jensen og Michael Boysen m. fl.

Amatørorganisationerne DAMU og DAKU har gennem snart mange år ydet en kæmpe indsats for at afhjælpe problemet med manglende dirigenter/ensembleledere gennem de dirigentkursusrækker i 3 niveauer, de har afholdt (med en vis økonomisk støtte fra tidligere Statens Musik-råd og nu Musikfagligt Udvalg) og med den dirigentbank, der bestyres af amatør-musikkonsulenten.

Men det er en meget stor opgave at løfte for et par organisationer, der også har adskilligt andet at tage sig af inden for amatør-musiklivet.

Af andre tiltag kan nævnes efteruddannelseskurser i direktionsteknik og et (løbende) projekt ved et Musikalsk Grundkursus (MGK), hvor man forsøgsvis har indført ensembleledelse som hovedfag. (Projektet er flerårigt og endnu ikke afsluttet).

Som forholdene er i dag kan man se, at der stadig er hul i denne del af den musikalske fødekæde, - og her kommer så "the Missing Link" fra overskriften ind i billedet.

F. eks. er springet fra Niveau III på DAMU-kurserne over til DKDMs dirigentklasse fagligt for stort, hvilket kan ses ved optagelsesprøverne til samme. Dette kunne delvis afhjælpes ved (gen)indførelse af et niveau IV, - hvis der er ressourcer til det.

Samtidig skal man lige huske, at DAMU/DAKU kurserne ikke er tænkt som "forskole" til en overbygningsuddannelse ved et konservatorium. Deres fornemste op-

gave er at skaffe kvalificerede ensembleledere til amatørmusiklivets mangeartede udøvere.

Men en ny uddannelsesstruktur ved konservatorierne, der netop er trådt i kraft ved dette studieårs begyndelse, åbner nu en mulighed for udfylde det førnævnte hul. Konservatorieuddannelserne er fremover bygget op efter bachelor (3-årig)/kandidat (2-årig) princippet, som det kendes fra universitetsverdenen.

Og det er kandidatdelen, der er den spændende her, idet der i hvert fald på DKDM vil blive oprettet en **ensemblelederlinje** på kandidatniveau.

Desuden forventes der oprettet en ensemblelederuddannelse på kandidatniveau ved Det Jyske Musikkonservatorium, mens korlederuddannelsen på kandidatniveau vil findes på Rytmsk Musikkonservatorium, Det fynske Musikkonservatorium og Nordjysk Musikkonservatorium. Sidstnævnte vil også have en kordirigentklasse (solist).

Der foreligger et gennemarbejdet udkast til denne uddannelse i ensembleledelse på DKDM. Men konservatoriet er som alle andre uddannelsesinstitutioner underlagt nogle regler for godkendelse og igangsættelse af nye studie-

ordninger, så det må understreges, at der kun er tale om et udkast og ikke en vedtaget, gældende studieordning – endnu.

Udkastet til studieordningen opererer med 4 obligatoriske fagområder, nemlig **orkesterdirektion, form- og strukturanalyse, instrumentation og repetition**. Hvert af disse områder indeholder flere delområder, eksempelvis rummer **orkesterdirektion** fag som direktionsteknik, gestik, indstuderingsteknik, ensemblepraktik, korpraktik, hovedfagsrelateret hørelære og instrumentkendskab.

Hertil kommer en række valgmoduler, hvor der i udkastet bl.a. nævnes arrangement/udvidet instrumentation, akustik, computer/teknologi, sang, instrument, skuespilteknik/mimik.

Det er også her, man måske kunne forestille sig specialiseringen i ledelse af børneensembler lagt ind i første omgang.

Der vil være en optagelsesprøve, hvor man som minimum skal kunne dokumentere en musikalsk baggrund svarende til en bachelorgrad plus selvfølgelig demonstrere talent for og vilje til at udtrykke sig musikalsk gennem direktion.

De endelige optagelseskrav ligger ikke helt klar endnu; men der er stadig håb om at kunne starte uddannelsen fra efteråret 2005.

Og så tilbage til overskriften igen. Inden for direktion (uanset om vi taler kor eller ensemble og uanset genre) vil det fremover være muligt at beskrive en ubrudt uddannelsesforløb som ensembleleder fra begynderniveau (og her tænkes både på egne færdigheder og niveauet hos dem, man skal dirigere!) over mellemstadiene via kandidatuddannelserne til det professionelle niveau, som er målet for dirigentklasserne.

Min pointe er altså kort og godt, at med (gen)indførelsen af ensemblelederuddannelsen på kandidatdelen i konservatoriernes nye studiestruktur vil *the missing link* have fundet sin plads i fødekæden og gjort denne komplet inden for dette felt.

Tjek din egen medlemside på www.kapelmesterforening.dk

Som mange af jer har bemærket, har foreningens websted fået nyt design.

Dette kosmetiske lift-up er endnu ikke 100% gennemført.

Især mangler størstedelen af medlemsiderne (Blå-Bog-siderne), men disse bliver stille og

roligt overført til det nye design i takt med, at der indløber adresseændringer o.l.

Vi har fået ny webmaster John Hyldgaard, så I skal ikke sende til Mike Cholewa mere.

Meddelelser om ny adresse, telefonnummer, mailadresse m.v. kan fortsat sendes til Bodil Heister (bheister@post.tele.dk)

Du skal ikke sende et nyt cv, det er alt for tidskrævende at gen-

nemgå, hvad der er nye og gamle oplysninger.

Send i stedet nye linier, du gerne vil have med under **priser, beskæftigelse, udgivelser** m.m., og send besked om de linier der evt. skal stryges.

Du er også velkommen til at sende et nyt frisk vellignende foto (gerne i farver).

Venlig hilsen Bodil Heister
bheister@post.tele.dk

Hej Bestyrelse.

Tak, for snart længe siden, for en go' generalforsamling.

Det var nok første gang, at jeg mærkede, at det også var "min" forening, og at vi - vores enorme forskelle til trods - har noget med hinanden at gøre, og foreningen ikke er større end at det gør en forskel, om man siger noget eller ej. Det var en god oplevelse.

Jeg har tænkt meget på snakken om teaterkursus. Medmindre det er 52 km for sent, så har jeg tænkt over hvad jeg ville ha' brug for:

Udover selvfølgelig noget praktik som jo altid er godt, så kunne det være fedt at prøve noget med vanvittige opstillinger. Forstået sådan, at orkesteret sommetider skal passe ind i et rum der passer som klo i ligtorn, hvorfor man er nødt til at være meget kreativ med, hvem der sidder hvor i nærheden af hvem. Og især hvem der ikke gør.

Derudover gerne noget om keyboards og slagtøj.

Det er min erfaring, at det ikke er unormalt at dirigenten også skal kunne lave lidt om på arrangermenterne og tilpasse en hæl og en tå. Især når det gælder keyboards og slagtøj, så føler jeg, det er en enorm verden, som kan være svær at finde rundt i. Hvilke knapper trykker man på, og hvordan noteres alt muligt i slagtøjet? Også gerne gode idéer og forslag til hvad der kan ha' hvilken effekt.

Endelig gerne noget psykologi/jura - bare i den lille udgave.

Jeg har især på musikteateropsætninger oplevet, at det store antal kokke (instruktør, arrangør, komponist, dirigent, lydmand, lysmand, koreograf, scenograf, kostumier m.m.m.) kan gi' én kam til håret - hvis der er noget tilbage. Hvordan undgår man de værste hurdler? Og hvad er det, man skal huske at ha' med i kontrakten, før det hele starter for at gardere sig mod det værste.

Det var mine tanker og ønsker til et kursus.

Mange hilsner og glædelig efter-sommer.

Kærlig hilsen Nenia Zenana

COPY-DAN - kultur og kontanter

- Omkring 30.000 danske rettighedshavere får hvert år vederlag via COPY-DAN
- Det samme gælder et meget stort antal udenlandske rettighedshavere
- Vederlagene er betaling for brug af tekster i bøger, blade og noder, af plader, film (korte og lange), radio og TV, billedkunst, illustrationer, tegninger og fotos
- En lille halv milliard sendes hvert år til rettighedshavere i ind- og udland. COPY-DAN må ikke have overskud.
- Uddannelsesinstitutioner fra folkeskoler til universiteter for kopiering
- Private og offentlige virksomheder og organisationers kopiering
- Kabelanlæg for viderespredning af TV og radio
- Blanke medier til kopiering af musik, film, TV og radio
- Gallerier og auktionshuse for videresalg af billedkunst
- Brugere, der reproducerer billedværker i mange forskellige produkter fra kunstbøger til postkort og på internettet.

Rettighedshavere er alt fra forfattere og komponister til skuespillere og musikere, fra billedkunstnere til tegneserieskabere og filmproducenter, udgivere, forlag og mange flere. Med mandat fra dem indgår vi aftaler med store og små brugere af ophavsretligt beskyttet materiale. Aftalerne sikrer, at der kommer vederlag til rettighedshaverne fra:

De mange vederlag medvirker til at skabe grundlag for ny kunst, viden og underholdning. Det er COPY-DANs bidrag til den kulturelle mangfoldighed.

Vil du vide mere: www.copydan.dk

COPY-DAN er rettighedshavernes organisation - stiftet og styret af dem.

Vi er bindeledet mellem rettighedshaverne og brugerne. Målet er, at gøre det let for brugerne at få lov til at benytte sig af kunst, viden og underholdning.

Enighed om ny struktur på kulturområdet

Regeringen og Dansk Folkeparti har indgået aftale om en ny struktur på kulturområdet. Aftalen sikrer en forenklet og styrket støttestruktur, hvor kommunerne får større ansvar for det lokale, og staten får større ansvar for det nationale. Hermed ønsker forligspartierne at fremme et rigt og varieret kulturliv, der både hviler på et aktivt lokalt engagement og på varetægelse af nationale kulturpolitiske hensyn.

Forliget indebærer enkelte ændringer i forhold til regeringens oprindelige udspil:

Teaterområdet:

- Staten overtager det økonomiske hovedansvar for den nuværende DST-ordning. For at

styrke helhedstænkningen og den overordnede ledelse organiseres DST-teatrene i "Hovedstadens Landsdelsscene", der ledes af en hovedbestyrelse beskikket af kulturministeren.

- Abonnementsordningen afløses af en ny tilskudsordning med formidlingstilskud, hvor en del af midlerne tilføres de stationære teatre for at styrke deres publikumsaktiviteter. Samtidig oprettes en ny tilskudsordning, hvor staten kan yde tilskud til teaterarrangører som teaterforeninger, kulturhuse mv. til formidling af forestillinger. Både teatre og teaterforeninger får således fortsat mulighed for at yde rabatter til publikum.

- Staten og kommunerne deler fortsat ansvaret for egnsteatrene og de små storbyteatre, men den nuværende ordning for egnsteatrene gøres rammestyrket, hvilket betyder, at den statslige bevilling fremover ikke automatisk følger de kommunale udgifter

Musikområdet:

- Kommunerne får økonomisk ansvar for musikskolerne, og musikskoler gøres lovpligtige for kommunerne.
- Staten overtager en større del af ansvaret for finansieringen af de rytmiske spillesteder og basisensembleerne.

BH

Nyt Uddannelsesråd for musik-konservatorierne

Kulturminister Brian Mikkelsen har udpeget et nyt uddannelsesråd for musikkonservatorierne for perioden 1. juli 2004 til 30. juni 2007.

Rådet skal rådgive ministeren

om konservatorieuddannelserne. Chefdirigent for Sjællands Symfoniorkester Giordano Bellincampi er udpeget som formand for uddannelsesrådet.

De øvrige medlemmer er Gert

Sørensen, slagtøjsspiller i Radiosymfoniorkestret, Irene Becker, medlem af New Jungle Orchestra, Henrik Wenzel Andreasen, musikchef for Sønderjyllands Symfoniorkester, Elisabeth Westenholtz, pianist og organist, samt Ole Thøger Nielsen, leder af musikhøjskolen på Frederiksberg.

BH

Ny formand for Radio- og tv-nævnet udpeget

Kulturminister Brian Mikkelsen har i dag udpeget en ny formand for Radio- og tv-nævnet.

Den nye formand er advokat Christian Scherfig. Han har bred erfaring inden for medieverdenen, især fra TV 2s bestyrelse, fra bestyrelsesarbejde i lokal-radiobranchen og fra sit virke som advokat. Christian Scherfig fra-træder sin post som næstformand i bestyrelsen for TV2/

DANMARK A/S som følge af beskikkelsen som formand for Radio- og tv-nævnet.

Radio- og tv-nævnet er den centrale myndighed på radio- og tv-området i Danmark. Nævnet, der er uafhængigt af kulturministeren, træffer bl.a. endelig afgørelse i sager på lokalradio/tv-området og vedrørende reklamer i radio og Tv samt fører tilsyn med bl.a. TV2.

BH

*Den,
som vil klatre
op ad stigen, bør
starte forneden*

Ludvigs ledelsesstil

Som kunstner kom Beethoven til mere end nogen anden at stå som eksponent for romantikkens kunstneriske ideal. Som en af de første, betydelige komponister var Beethoven imidlertid ikke fast tilknyttet en fyrste, hvilket bl.a. betød, at han ikke havde daglig adgang til et symfoniorkester, der kunne opføre hans musik. Når Beethovens symfoniske musik så endelig skulle opføres, skete det ved offentlige koncerter, der i kraft af Beethovens kulturelle status altid blev omgærdet af en vis mystik og mytedannelse. Ved disse lejligheder holdt Beethoven sig heller ikke tilbage fra selv at dirigere sin musik. Måske skyldes det, at Beethoven ikke havde så rig lejlighed til at øve sig som dirigent, måske skyldes det bare manglende evner udi dirigentembedet, men uanset hvor stor en komponist Beethoven end var, så kan man ikke hævde, at han var en stor dirigent. Ja, faktisk kan man hævde, at han var alt andet end en stor dirigent. Adam Carse skriver i sin bog om orkestret fra Beethoven til Berlioz: *Beethoven burde egentlig ikke forekomme i en oversigt over dirigenter, og den eneste begrundelse for at omtale ham i denne sammenhæng er, at en stor mands dårlige direktion altid er mere interessant end en ubetydelig mands gode direktion.*

Der er imidlertid ingen tvivl om, at Beethoven var en Kunstner med stort K, der ikke kunne

engagere sig synderligt i dagligdagens pligter. I 1809 var baronen de Trémont på besøg i Beethovens lejlighed. Han beskriver oplevelsen sådan: *Prøv at forestille Dem det mørkeste og mest uordentlige sted De kan tænke Dem - skjolder af støv dækker gulvet; et stort gammelt flygel, hvor støvet deler pladsen med stakke af såvel færdige som ufærdige nodesider; under klaveret (jeg overdriver ikke) står en utømt natpotte; ved siden af det står et lille valnøddebord, der er vant til, at sekretæren, der står ovenpå det, tit vælter; et større arsenal af penne med indtørret blæk, sammenlignet med hvilke de legendariske værtshuspenne ville skinne; så endnu flere noder. Stolene hvoraf de fleste er med flettede sæder, er fyldt med tallerkener hvorpå resterne fra gårdsdagens måltider stadig findes, etc.....*

Hvis Beethovens interesse for det ydre liv var sparsom, ja, så var hans engagement i det indre, følelsesmæssige liv så meget desto større. På dirigentpodiet gav dette følelsesmæssige engagement sig imidlertid nogle ganske pudsige udslag. Louis Spohr beskriver f.eks. en af Beethovens opførelser, hvor Beethoven selv stod på podiet: *Beethoven havde vænnet sig til at vise orkestret de forskellige udtryksbetegnelser gennem alle mulige besynderlige kropsbevægelser. Hver gang, der kom et sforzando, rev han armene, som han tidligere havde foldet foran brystet, fra hinanden. Ved piano bøjede han*

*sig sammen, lavere, jo svagere han ønskede det. Hvis der så fulgte et crescendo, rettede han sig gradvist op for ved indsatsen af forte at springe højt op i luften. For yderligere at forstærke fortet råbte han ofte til orkestret, uden selv at være klar over dette. Beethovens noget besynderlige direktionsteknik blev naturligvis heller ikke bedre af, at han med tiden mistede hørelsen, for selvom han ikke kunne høre orkestret, vedblev han med at dirigere, og det gav sig ofte nogle ganske pudsige udtryk. F.eks. beskriver musikhistorikeren Franz Wild en oplevelse med Beethoven på podiet, der nok kan tjene til skræk og advarsel: *For knap var musikken kommet i gang før dens skaber udgjorde et overraskende skue. I pianopassagerne lagde han sig på knæ, ved forte sprang han op, så hans krop snart forsvandt under nodepulten, indskrumpet til dværgestørrelse snart rakte højt over denne som en kæmpe, hans hænder og arme arbejdede, som om hvert led ved musikkens begyndelse var blevet invaderet af tusind liv. I begyndelsen skete dette, uden det forstyrrede kompositionens effekt, for han forsvandt og kom til syne i overensstemmelse med musikkens uddøen og opbrusen; men pludselig løb geniet fra orkestret, og mesteren forsvandt, når det var forte, og kom til syne, når det var piano.**

SØGER DU ØKONOMISK STØTTE ?

så husk, at rekvirere en ansøgningsblanket hos sekretæren. Ansøgningen skal indsendes **senest en måned før projektets start**, hvis du ønsker at søge penge til cd-indspilninger, kurser, dirigenthonorar, studierejser m.v., så bestyrelsen kan nå at behandle ansøgningerne rettidigt.

HUSK at meddele adresseændringer til sekretæren.

Næste blad udkommer
forår 2005.

**Deadline til bladet
15. januar.**

**Læserbreve og artikler
modtages med største
glæde.**

BESTYRELSENS KONSTITUERING 2004-2005

Formand	Frans Rasmussen	Kursusudvalg	Frans Rasmussen Peter Ettrup Larsen Stig Christensen
Næstformand	Jesper Grove Jørgensen		
Kasserer	Peder Kragerup	Medlemsblad, presse	Bodil Heister
Sekretær	Bodil Heister	Internet, hjemmeside	Bodil Heister
Beslyrelsesmedlem	Peter Ettrup Larsen		
Suppleanter	Mike Cholewa Stig Christensen	Repræsentationer:	
Forretningsudvalg	Frans Rasmussen Bodil Heister Peder Kragerup	Fællesrådet for Udøvende Kunstnere	Repr. Jesper Grove Jørgensen Suppl. Frans Rasmussen
Økonomiudvalg	Peder Kragerup Jesper Grove Jørgensen Frans Rasmussen	Samrådet for Ophavsret	Repr. Peter Ettrup Larsen Suppl. Mike Cholewa
DR, Kontrakter, Forhandling, Overenskomst	Jesper Grove Jørgensen Frans Rasmussen	Dansk Kunstnerråd	Repr. Frans Rasmussen Suppl. Jesper Grove Jørgensen
Koncertudvalg	Frans Rasmussen Bodil Heister Peder Kragerup Peter Ettrup Larsen	COPY-DAN:	
		Avu-kopier, Båndkopi og Kabel-TV	Repr. Peder Kragerup Suppl. Peter Ettrup Larsen

DANSK KAPELMESTERFORENING

Husk Dansk Kapelmesterforening homepage. www.kapelmesterforening.dk

Dansk Kapelmesterforenings kontor: Sankt Hans Torv 26, 5., 2200 Kbh. N.
Tlf.: 35353567. Fax: 35240250.

NB! Breve til sekretæren (legatansøgninger m.m.) **og kassereren** bedes sendt direkte til deres adresser.

Formand: Frans Rasmussen, Skrænten 9, 3060 Espergærde, tlf. og fax: 4917 0517
(mobil: 20646311). frans.rasmussen@email.dk

Næstformand: Jesper Grove Jørgensen, Strandvejen 611 B, 2930 Klampenborg,
tlf. og fax: 3963 8151. grove_jorgensen@post.tele.dk

Kasserer: Peder Kragerup, Gersonsvej 31, 2900 Hellerup, tlf.: 3962 3074, fax: 3962 2374.
kragen@isa.dknet.dk

Sekretær og Redaktør: Bodil Heister, Strandboulevarden 102, 3.th., 2100 Kbh. Ø.
tlf.: 3538 4758, fax: 3538 4754. bheister@post.tele.dk

Bestyrelsesmedlem: Peter Ettrup Larsen, Toldboden 1, 4581 Rørvig,
tlf.: 5991 9600, fax: 5991 9601. pel@ettrup-art.dk

RUNDE FØDELSDAGE

22. december	Knud Graugaard	75 år
18. januar	Marilyn Mazur	50 år
6. februar	Lars Ole Mathiasen	40 år
16. februar	Flemming Vistisen	50 år
22. marts	Arne Balk-Møller	50 år
29. marts	Allan Botschinsky	65 år

Dansk Kapelmesterforening ønsker hjertelig tillykke

MALCO KONKURRENCE

DR Radiosymfoniorkestret præsenterer Den Internationale Nicolai Malko Konkurrence for unge dirigenter i København 10.-15. april 2005.

Deadline for ansøgning 1. december 2004. Læs mere på www.malko.dk

ANEKNOTE

En forlængst pensioneret violinist fra Radiosymfoniorkestret fortalte, at han i sin ungdom opsøgte en berømt tysk pædagog for at spille for ham.

Professoren sad længe som i dybe tanker. Så så han op på violinisten og sagde:

“Unge mand, der findes mange, mange måder at spille violin på. Deres er ikke en af dem!”

I BACHS FODSPOR

For et par år siden udkom Toke Lund Christiansens bog *Udsigt til musik* - om dirigenter og kunsten at dirigere. Nu er han igen aktuell med en ny fabulerende roman, der tager afsæt i komponisten Johann Sebastian Bachs sagnomspundne fodrejse til Lübeck.

Bogen er udkommet på Borgens forlag i oktober.

WILHELM HANSENS ÆRESPRIS

på 250.000 kr. blev 26. oktober overrakt til Michael Schönwandt. Fondens Begrundelse: “Hædersprisen tildeles som en særlig anerkendelse af en enestående indsats i kunstens verden”. *Vi ønsker tillykke!*

MUSIKLEXIKON FOR BEDREVIDENDE

Takt

Takt kan holdes, udholdes, overholdes, slås, anslås, opslås, nedslås, haves, fremhæves, gives, angives, udgives, markeres, noteres, tabes, springes over, gentages og glemmes.

En takts længde varierer fra 1 til ca.15 cm.

Hvis takten halter, benyttes taktstok.

Asger Lund Christiansen

NORDISKE MUSIK DAGE

i DGI-byen i København 18.-28.november.

Et samarbejde på tværs af sundet, mellem spillesteder, orkestre og kunstneriske uddannelser.

Fire symfoniorkestre, store internationale navne, en perlerække af nordiske musikere - performance, natcafe, musikedramatik, stafetkoncerter, familiekoncerter, symfoni- og kammerkoncerter.

Læs mere på www.nordicmusicdays.com

KORDIRIGENTKONKURRENCE

De baltiske lande afholder nu for 3. gang en international korkonkurrence for unge kordirigenter. Konkurrencen finder sted i Riga fra 14.-19.marts 2005. Konkurrencen er på højt niveau og absolut meget veltilrettelagt.

Læs mere på www.music.lv (klik på "events" og derefter på "competitions").

VERDENSKORSYMPIOSIET I KYOTO 2005

IFCM Verdenskorsymposiet finder sted i tidsrummet 27. juli-3.august i Kyoto. Man kan orientere sig yderligere på symposiets hjemmeside, hvor man også kan bestille brochure: www.jcanet.or.jp/wscm/

KLASSISKE KOMPONISTER

Er man på jagt efter data om klassiske komponister, kan Classical Composers Database være et udgangspunkt for søgningen på internettet. I den stadig voksende database finder man i skrivende stund mærkedage og biografier for 2386 komponister.

www.classical-composers.org

LILLE SKIVEREN I SKAGEN

er blevet fordelt mellem de 24 kunstnerorganisationer. Dansk Kapelmesterforening har huset til rådighed i uge 43, 44 og 49 i 2005.

Læs mere om Lille Skiveren på vores hjemmeside www.kapelmesterforening.dk og tryk på medlemsblad nr. 26.

HAR DU FÅET NY MAILADRESSE ?

Så mail den straks til sekretæren - se næstsidste side.